

GRUPA BANKU POLSKIEJ SPÓŁDZIELCZOŚCI
BANK SPÓŁDZIELCZY W LUBARTOWIE

Rok założenia 1903

*Załącznik
do Uchwały Nr 103/2021
Zarządu BS w Lubartowie
z dnia 30 lipca 2021 roku*

**SYSTEM KONTROLI WEWNĘTRZNEJ
W BANKU SPÓŁDZIELCZYM
W LUBARTOWIE**

Lubartów, lipiec 2021 r.

I. CELE I ORGANIZACJA SYSTEMU KONTROLI WEWNĘTRZNEJ

§ 1

Cele systemu kontroli wewnętrznej

W Banku Spółdzielczym w Lubartowie, zwanym dalej „Bankiem”, funkcjonuje system kontroli wewnętrznej, którego celem, zgodnie z art. 9c ust. 1 Prawa bankowego, jest zapewnienie:

- 1) skuteczności i efektywności działania Banku;
- 2) wiarygodności sprawozdawczości finansowej;
- 3) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem;
- 4) zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

§ 2

Zasady funkcjonowania Systemu Kontroli Wewnętrznej

System kontroli wewnętrznej funkcjonujący w Banku oparty jest o rozwiązania wynikające z:

- 1) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe;
- 2) ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających;
- 3) rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 czerwca 2021 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach, zwanego w dalszej części „Rozporządzeniem”;
- 4) Rekomendacji H Komisji Nadzoru Finansowego dotyczącej systemu kontroli wewnętrznej w bankach;
- 5) innych powszechnie obowiązujących przepisów prawa oraz dobrych praktyk w zakresie funkcji audytu oraz systemu kontroli wewnętrznej.

§ 3

Funkcja kontroli

1. Na funkcję kontroli składają się:
 - 1) mechanizmy kontrolne;
 - 2) niezależne monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych (weryfikacja bieżąca i testowanie);
 - 3) raportowanie w ramach funkcji kontroli.
2. Bank przypisuje kluczowe mechanizmy kontrolne istotnym procesom.
3. Bank zapewnia dokumentację funkcji kontroli w szczególności przez:
 - 1) rejestrowanie każdej operacji, transakcji, produktu i usługi oraz opis systemu, procesu, struktury organizacyjnej;
 - 2) opis, w formie matrycy funkcji kontroli, powiązania celów, o których mowa w § 1, z procesami w działalności Banku, które przez Bank zostały uznane za istotne, oraz kluczowymi mechanizmami kontrolnymi i niezależnym monitorowaniem przestrzegania tych mechanizmów kontrolnych.

§ 4

Struktura Systemu Kontroli Wewnętrznej

1. Funkcjonujący w Banku system kontroli wewnętrznej zorganizowany jest na trzech niezależnych poziomach:
 - 1) Poziom I, to funkcja zarządzania ryzykiem w działalności operacyjnej Banku;
 - 2) Poziom II, to funkcja zarządzania ryzykiem realizowana przez specjalnie do tego powołane niezależne stanowiska lub komórki organizacyjne w strukturach Banku niezależne od zarządzania ryzykiem na Poziomie I, w tym Komórkę do spraw zgodności (Stanowisko ds. zgodności i kontroli wewnętrznej);
 - 3) Poziom III, to funkcja audytu wewnętrznego, realizowana przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS z siedzibą w Warszawie ul. Grzybowska 81, 00-844 Warszawa, której akta rejestrowe są przechowywane w Sądzie Rejonowym dla miasta stołecznego Warszawy w Warszawie XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, numer KRS 0000572997, nr NIP 527-27-43-717.
2. Schemat Struktury Systemu Kontroli Wewnętrznej w Banku został przedstawiony w Załączniku do niniejszej informacji.

§ 5

Kontrola realizowana na Poziomie I

1. Celem kontroli realizowanej na Poziomie I jest zapewnienie zgodności wykonywanych czynności z procedurami wewnętrznymi, a także bieżące reagowanie na stwierdzone nieprawidłowości oraz monitorowanie mechanizmów kontrolnych. Kontrola ta obejmuje stanowiska, grupy ludzi lub jednostki i komórki organizacyjne odpowiedzialne za realizację zadań przypisanych tej funkcji.
2. Kontrola sprawowana jest w zakresie jakości i poprawności wykonywanych czynności przez każdego pracownika oraz dodatkowo przez osoby z nim współpracujące i jego bezpośredniego przełożonego oraz wszystkie osoby, którym czynności kontrolne wyznaczono w zakresach obowiązków.

§ 6

Kontrola realizowana na Poziomie II

1. Kontrola realizowana na drugim Poziomie II, to czynności kontrolne realizowane przez specjalnie dedykowane do tego stanowiska lub komórki organizacyjne w Banku, w tym Komórkę do spraw zgodności, podlegającą bezpośrednio Prezesowi Zarządu Banku, niezależne od zarządzania ryzykiem, kontroli wykonywanych na Poziomie I oraz z zachowaniem zasady braku konfliktu interesów w realizacji czynności kontrolnych.
2. Kontrola, o której mowa w ust. 1, ma charakter ciągły i kompleksowy. Celem kontroli realizowanej na Poziomie II jest ocena skuteczności mechanizmów kontroli na Poziomie I i Poziomie II oraz ocena prawidłowości przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w działalności Banku.
3. W strukturach Banku działają adekwatne mechanizmy zapewniające niezależność Komórki do spraw zgodności.

§ 7

Kontrola realizowana na Poziomie III

1. Kontrola realizowana na Poziomie III to funkcja audytu wewnętrznego (audyt wewnętrzny) realizowana przez Pion Audytu Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia

BPS z siedzibą w Warszawie, która ma za zadanie badanie i ocenę, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej Banku.

2. Audyt wewnętrzny polega na okresowym badaniu, ocenie i doskonaleniu istniejących wdrożonych mechanizmów kontroli wewnętrznej oraz ich praktycznego stosowania. Audyt wewnętrzny ocenia zarówno zaprojektowanie, jak i efektywność kontroli realizowanych na Poziomie I i II, a także ocenia skuteczność i adekwatność systemu zarządzania ryzykiem.

II. ODPOWIEDZIALNOŚĆ ORGANÓW ZARZĄDZAJĄCYCH I NADZORUJĄCYCH ZA ZAPROJEKTOWANIE, WPROWADZENIE ORAZ ZAPEWNIENIE SKUTECZNEGO I ADEKWATNEGO SYSTEMU KONTROLI WEWNĘTRZNEJ

§ 8

Zarząd Banku

1. Do obowiązków Zarządu Banku należy zaprojektowanie, wprowadzenie oraz zapewnianie we wszystkich jednostkach organizacyjnych, komórkach organizacyjnych i stanowiskach organizacyjnych Banku funkcjonowania adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej, który obejmuje funkcję kontroli, Komórkę do spraw zgodności oraz zapewnia niezależny audyt wewnętrzny.
2. Zarząd Banku zapewnia niezależność Komórce do spraw zgodności oraz zapewnia środki finansowe niezbędne do skutecznego wykonywania zadań oraz systematycznego podnoszenia umiejętności i kwalifikacji zatrudnionego w niej pracownika.
3. Zarząd Banku podejmuje działania mające na celu zapewnienie ciągłości działania systemu kontroli wewnętrznej, w tym właściwej współpracy wszystkich pracowników w ramach funkcji kontroli oraz współpracy z Komórką do spraw zgodności oraz Spółdzielnią Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS z siedzibą w Warszawie w ramach realizacji funkcji audytu wewnętrznego, a także zapewnienie dostępu pracownikom realizującym te funkcje do niezbędnych dokumentów źródłowych, w tym zawierających informacje prawnie chronione, w związku z wykonywaniem przez nich obowiązków służbowych.
4. W przypadku wykrycia nieprawidłowości przez system kontroli wewnętrznej Zarząd Banku podejmuje odpowiednie działania w celu ich usunięcia, w tym określone środki naprawcze i dyscyplinujące.
5. W ramach zapewniania przez system kontroli wewnętrznej przestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych Zarząd Banku:
 - 1) odpowiada za efektywne zarządzanie w Banku ryzykiem braku zgodności, rozumianym jako ryzyko skutków nieprzestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych;
 - 2) odpowiada za opracowanie Polityki zgodności, zapewnienie jej przestrzegania oraz składanie Radzie Nadzorczej Banku i Komitetowi Audytu powołanemu w Banku, raportów w sprawie zarządzania ryzykiem braku zgodności;
 - 3) w przypadku wykrycia nieprawidłowości w stosowaniu Polityki zgodności Zarząd Banku podejmuje odpowiednie działania w celu ich usunięcia, w tym środki naprawcze lub dyscyplinujące.

6. Zarząd Banku, nie rzadziej niż raz w roku, informuje Radę Nadzorczą Banku o sposobie wypełnienia zadań, o których mowa w ust. 5.

§ 9

Rada Nadzorcza Banku

1. Rada Nadzorcza Banku sprawuje nadzór nad wprowadzeniem i zapewnieniem funkcjonowania adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej.
2. Rada Nadzorcza Banku monitoruje skuteczność systemu kontroli wewnętrznej w oparciu o informacje uzyskane od Komórki do spraw zgodności, innej komórki pełniącej funkcje kontrolne w Banku, Zarządu Banku, Komitetu Audytu powołanego w Banku oraz Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS z siedzibą w Warszawie w ramach realizacji funkcji audytu wewnętrznego.
3. Rada Nadzorcza Banku dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej I i II poziomu, w tym corocznej oceny adekwatności i skuteczności funkcji kontroli oraz Komórki do spraw zgodności. Ocena dokonywana jest na podstawie:
 - 1) wyników audytu wewnętrznego przeprowadzonego przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS;
 - 2) wyników kontroli wewnętrznych i zewnętrznych;
 - 3) raportów z działalności Komórki do spraw zgodności;
 - 4) wyników niezależnego monitorowania kluczowych mechanizmów kontrolnych;
 - 5) innych informacji dotyczących adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej Banku.
4. Rada Nadzorcza Banku przeprowadza oceny, o których mowa w ust. 3, na podstawie opinii Komitetu Audytu.
5. Rada Nadzorcza Banku informuje Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS z siedzibą w Warszawie o wynikach oceny, o której mowa w ust. 3.
6. W ramach zapewniania przez system kontroli wewnętrznej przestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych Rada Nadzorcza Banku:
 - 1) nadzoruje wykonywanie obowiązków przez Zarząd Banku, a dotyczących zarządzania ryzykiem braku zgodności;
 - 2) zatwierdza Politykę zgodności Banku;
 - 3) co najmniej raz w roku ocenia stopień efektywności zarządzania ryzykiem braku zgodności przez Bank.

§ 10

Rada Nadzorcza Banku corocznie dokonuje oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej I i II poziomu, w tym oceny adekwatności i skuteczności funkcji kontroli oraz Komórki do spraw zgodności oraz adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem, głównie w oparciu o informacje określone w § 9 ust. 3 oraz otrzymane następujące materiały:

- 1) informacje na temat nieprawidłowości krytycznych i znaczących zidentyfikowanych w ramach niezależnego monitorowania oraz informacje na temat statusu realizacji środków naprawczych i dyscyplinujących;

- 2) kwartalne raporty dotyczące wyników identyfikacji, oceny, kontroli i monitorowania wielkości i profilu ryzyka braku zgodności;
- 3) kwartalne raporty obejmujące wyniki testowania i realizacji wydanych zaleceń pokontrolnych;
- 4) sprawozdania i informacje z działalności Komórki do spraw zgodności;
- 5) informację Zarządu, o której mowa w § 8 ust. 6 niniejszego dokumentu;
- 6) ocenę Rady Nadzorczej Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS z siedzibą w Warszawie, dotyczącą adekwatności i skuteczności audytu wewnętrznego realizowanego w Systemie Ochrony.

§ 11

Komitet Audytu

1. Komitet Audytu monitoruje adekwatność i skuteczność systemu kontroli wewnętrznej oraz systemu zarządzania ryzykiem.
2. Komitet Audytu, przynajmniej raz w roku, wydaje opinię, o której mowa § 9 ust. 4 niniejszego dokumentu.
3. Opinia Komitetu Audytu wydawana jest na podstawie przekazanych informacji, o których mowa § 9 ust. 3 i § 10 niniejszego dokumentu.

Schemat struktury Systemu kontroli wewnętrznej w Banku Spółdzielczym w Lubartowie

